

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA OTA VA QIZ NUTQINING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI

Xaydorava M.O'

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti magistranti

E-mail: muniraxaydarova3@gmail.com

Annotatsiya: Ota va qiz nutqi, ya'ni ota va bola orasidagi kommunikatsiya, ingliz va o'zbek tillarida lingvistik xususiyatlar o'rganishdan iborat. Bu tillardagi ota va qiz nutqining lingvistik xususiyatlari asosan ma'naviy va ijtimoiy qonunlar, tillarning tarixiy rivojlanishi, va o'zbek va ingliz tilining aloqador madaniyati bo'yicha ayrim faqrlar kelib chiqishini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlari: Ota, qiz lingvomadaniy xususiyat, hurmat, rasmiy muloqat, anglash. Ota va qiz nutqining ingliz va o'zbek tillaridagi lingvistik xususiyatlari haqida gapiradigan bo'lsak, ingliz va o'zbek millatida farqli jabhalarni ko'rishimiz mumkin. Masalan, "ota": "father" deb tarjima qilinadi. Bu so'z ota, er bo'lgan insonni ifodalaydi. "Qiz": "daughter" deb tarjima qilinadi. Bu so'z insonning qiz bola bo'lishini ifodalaydi.

Ota-ona va bola munosabatlari bilan bog'liq. ota-ona va bola munosabatlari bilan bog'liq. Oilaviy an'analar an'analarning muhim qismidir, ingliz va o'zbek xalqlari madaniyatiga xos bo'lgan. Natijalar tadqiqotlar maqollarda ota-ona munosabatlari yorqin aks etganligini ko'rsatadi, ingliz va o'zbek oilaviy an'analarning madaniy xususiyatlarini ifoda etdi [1].

Bir necha lingvistik nuanslarga e'tibor berish kerak. Masalan, har bir tilda "ota" va "qiz" so'zlarining foni, qo'llanish tartibi va ularning boshqa grammatik xususiyatlari mavjud bo'lishi mumkin. Bunday farq va nuanslar ta'lim va tarjimonlikning asosiy mavzularidan biri hisoblanadi. Nutq ijtimoiydir, chunki har qanday kommunikativ vaziyat ishtirokchilar ma'lum bir ijtimoiy maqomga ega bo'lgan aloqa, ma'lumot almashishni o'z ichiga oladi. Shuning uchun, eng muhimi, matnni jarayon sifatida o'rganish, uning muhim omili matnni haqiqiy muloqot holatidan va bunday vaziyatdan tashqarida tahlil qilishdir [2].

Turli-tuman nuqtai nazarlarni umumlashtirib, shuni aytish mumkinki, o'zbek va ingliz til nutqiy faoliyatning hosilasidir, biroq turli tushunchalarni ifodalovchi bu atamalar turli manolarda ishlatilib kelinmoqda. Ingliz tilida, ota va qiz nutqi

uchun mazkur farqlar bilan bog'liq so'zlar mavjud emas. Ammo, qizlar va o'g'il bolalarning ota-ona munosabatlari haqida gaplashishning aniq usullari va adabiyoti mavjud. Masalan, "father-daughter dance" (ota-qiz raqs) va "mother-son dance" (ona-o'g'il raqs) kabi so'zlar mavjud [3]. Ota va qiz nutqi, insonlar o'rtasidagi munosabatlarda mahalliy intonatsiya va tembrga ega. Bu tilga yo'naltirilgan so'zlar, fikrlar va o'xshash ifodalar, turli tillarda mavjud bo'lishi mumkin, ammo ularning shakli va mavzusi o'zaro farq qilishi mumkin.

Adabiyotlar:

1. Xamrayeva B.A, Muminova A.A. Linguocultural features of father and child speech in uzbek and english languages. *Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences volume 2*, bet (453-458).
2. Zaynalova N.T. O'zbek va ingliz tillarida so'zlashuv nutqining xususiyatlari. *Ilm-fan va innovatsiyailmiy-amaliy konferensiyasi, Farg'ona bet (78-79)*.
3. Vladimirovna S. V. Cognitive Analysis of Verbs in English and Russian Languages in the Context of Idioms and Polysemantic Verbs // *JournalNX*. – 2021. – T. 7. – №. 03. – C. 298-318.
4. Saidakbarova Saodat. The Study of Phraseology and Its Theoretical Features. *Journal of Foreign Language Teaching and Applied Linguistics Issue 7*, Page.97-101. 2021/11.
5. Vladimirovna S. V. Cognitive approach in teaching foreign languages // *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)*. – 2020. – T. 9. – №. 5. – C. 365-368.